

Til Departementet for Fiskeri og Fangst

09. Feb. 2024

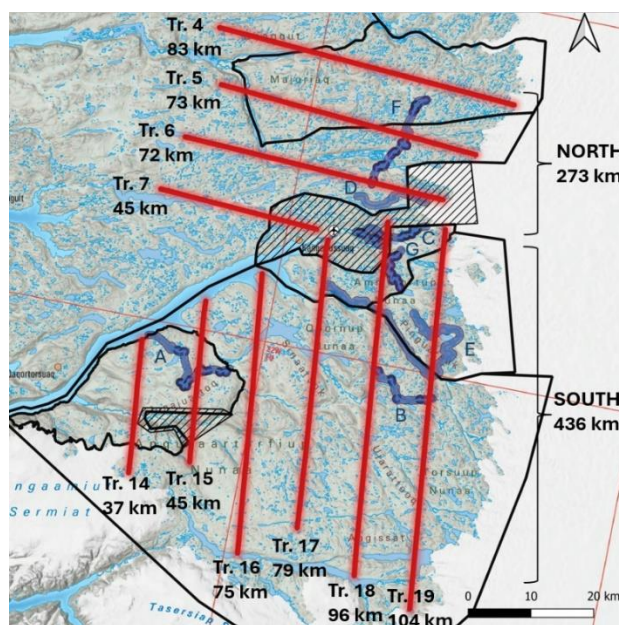
Notat vedr. moskusoksetælling d. 30. januar – 2. februar 2024 samt anbefaling om vinterjagt

Pinngortitaleriffik/Grønlands Naturinstitut (GN) har optalt moskusokser i Kangerlussuaq, Maniitsoq og Sisimiut forvaltningsområder i perioden 30. januar – 2. februar 2024.

Tællemetoden ('distance sampling') var den samme, som blev anvendt i 2018 (GN Teknisk Rapport nr. 119, 2022). De samme transekter blevet fløjet med helikopter med en samlet distance på 709 km (de røde linjer på Figur 1 med transektnumre 4-7 og 14-19). Transekterne dækker alle typer af moskusoksehabitater. I 2024 blev der desuden fløjet yderligere 237 km i udvalgte dalstrøg (blå markeringer med bogstav A-G på Figur 1) for at kortlægge de enkelte flokkes køn- og alderssammensætning (struktur). Mere end 1.000 moskusokser blev fotograferet.

Deltagere og observatører var jagtbetjent Hans Mølgaard, erhvervsfanger Karsten Lings, erhvervsfanger Aslak Jensen og biolog Mathilde Le Moullec.

Analysearbejdet er undervejs, og dette notat præsenterer kun de første resultater og overordnede observationer.

Figur 1. Oversigtskort over 'distance sampling'-transekterne (røde linjer, nummereret som i 2018) og flokstrukturruterne (blå områder med bogstav A-G). De sorte markeringer angiver forvaltningsområder ('piniarfik'). 'South'-området kaldes også Maniitsoq forvaltningsområde eller Angujaartorfiup Nunaa, mens 'North' også kaldes Sisimiut forvaltningsområde.

Område	Transekt-nummer	Transekt, kilometer	2018	2024
			Totalt antal moskusokser	Minimum antal moskusokser
South	14	37	287	> 122
	15	45	304	> 246
	16	75	73	> 227
	17	79	91	> 204
	18	96	145	> 217
<i>Total South</i>		<i>436</i>	<i>1.467</i>	<i>> 1.446</i>
North	4	45	2	0
	5	72	98	> 61
	6	73	21	> 108
	7	83	26	> 21
<i>Total North</i>		<i>273</i>	<i>147</i>	<i>> 190</i>
Total		709	1.614	> 1.636

Tabel 1. Oversigt over observationer af moskusokser langs transekterne. I 2018 blev det totale antal moskusokser noteret. I 2024 er der foreløbig tale om minimum antal moskusokser (talt ved brug af klikmåler). Det præcise antal er indtalt på diktafon og vil blive oparbejdet. Observationerne i 2018 førte til en estimeret bestand på ca. 19.000 moskusokser i Maniitsoq forvaltningsområde.

De første resultater af tællingen i 2024 (Tabel 1) viser følgende:

1. Der er talt mindst lige så mange moskusokser i 2024 som i 2018.
2. Moskusokserne var i 2024 fordelt anderledes i landskabet i forhold til i 2018. De største tætheder blev i 2024 observeret i de store dale, og der var flere moskusokser i område 3/piniarfik 3 (den centrale del af Maniitsoq-området). Tællingen i 2018 fandt sted i marts efter vinterjagten, og forstyrrelser fra motoriserede køretøjer resulterede i, at de fleste moskusokser blev observeret i mere end 700 meters højde. Tællingen i 2024 blev foretaget inden jagt og anden forstyrrelse, og fordelingen af moskusokser afspejler en mere naturlig udbredelse. Ligesom i 2018 blev der i 2024 ikke observeret moskusokser i den sydlige del af Maniitsoq-området.
3. Et stort antal moskuskøer med kalve og ungdyr befinder sig i områder nær indlandsisen (område 2), især i dalen Maniitsut Alannguisa Kuussuat.
4. Det ser ud til at der er et stort antal moskustyre i alle aldersklasser og et højt antal voksne moskuskøer, hvoraf en del er ældre køer, men flokstrukturdata er stadig under oparbejdning og resultaterne kan muligvis ændre dette billede.
5. Antallet af moskusokser i region North (Sisimiut forvaltningsområde) er muligvis på vej op. Tætheden af moskusokser i det område er væsentligt lavere end i Maniitsoq forvaltningsområde til trods for, at der er observeret moskuskøer med tvillinger.

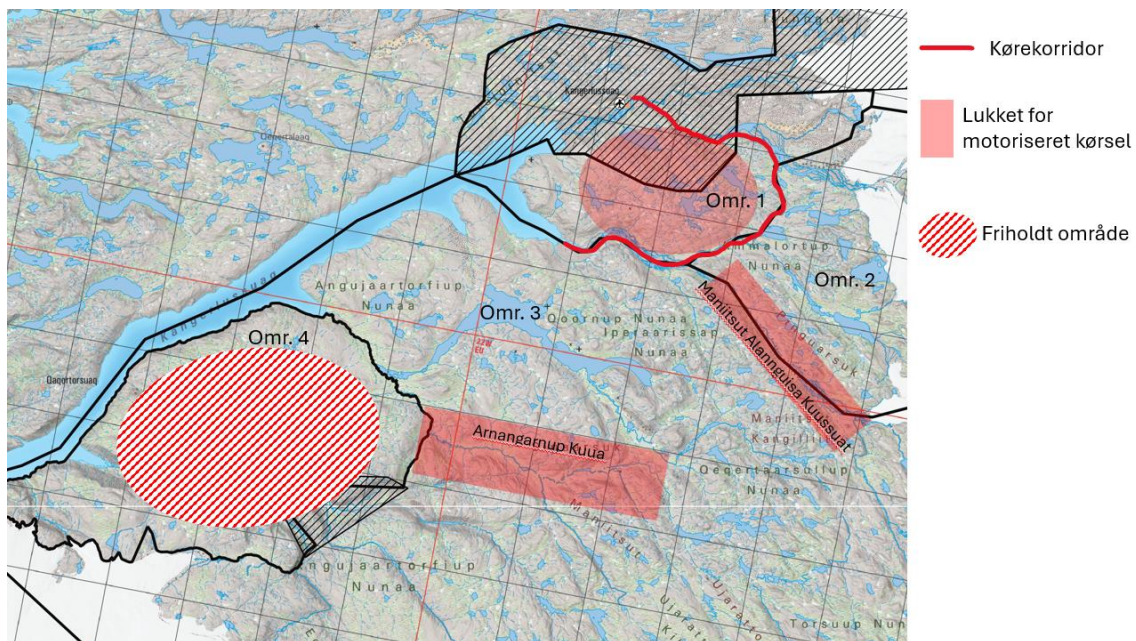
GN's anbefalinger er stort set de samme, som blev givet d. 27. oktober 2023 (sagsnr. 23547351 og 23638736, svar på dansk 22. nov. 2023).

De opdaterede anbefalinger er som følger (se figur 2 for kort med områdeangivelser):

1. Frihold område 4 for jagt.
2. Ikke-motoriseret jagt (fx 1 måned):
 - Længere jagtperiode end for motoriserede jagt, ingen restriktioner i forhold til jagtområder (med undtagelse af område 4 – se punkt 1).
3. Motoriseret jagt (fx 2-3 uger):
 - Område 1: Frihold området for trafik.
 - Område 2: Jagt bør afhænge af kalveandelen, der pt. undersøges (tidligere har flokstrukturen fra minimumstællinger aldrig haft en kalveandel under 10 %; GN Teknisk Rapport nr. 119, 2022):
 - Kalveandel < 10 %: Luk området for motoriseret kørsel.
 - Kalveandel > 10 %: Tillad motoriseret kørsel med undtagelse af dalen Maniitsut Alannguisa Kuussuat.
 - Område 3: Tillad motoriseret kørsel med undtagelse af dalen Arnangarnup Kuua.
 - Region North: Hvis forvaltningsmålet er at øge antallet af moskusokser i området, skal området friholdes for motoriseret kørsel. Hvis forvaltningsmålet er at stabilisere antallet eller have færre moskusokser i området, kan området åbnes for motoriseret kørsel.

Bemærkninger:

1. Hvis moskuskøerne har mulighed for at græsse uforstyrret i dalene/lavlandsområderne i den sidste del af drægtighedsperioden, kan kalveandelen muligvis øges.
2. Kvoteret jagt: En årligt indrapporteret jagt på 1.000-1.500 moskusokser siden 2018 synes ikke at have formået at reducere antallet af dyr i bestanden. Bestandsstørrelsen kan have svinget mellem 2018 og 2024.

Figur 2. Foreslået regulering af motoriseret kørsel i forbindelse med jagt. Område 1 og de to store dale Maniitsut Alannguisa Kuussuat og Annangarnup Kuua bør holdes fri for motoriseret kørsel. Områderne kan dermed sikre de bedste græsningsforhold for moskuskøer og dermed de bedste chancer for kælvning. Af samme årsager bør område 4 (med diverse og gode områder for moskusokser) friholdes for al kørsel – både motoriseret og ikke-motoriseret – under vinterjagten.

Kontakt os gerne, hvis der ønskes yderligere informationer.

Med venlig hilsen,

Mathilde Le Moullec, Katrine Raundrup og Josephine Nymand

Pinngortitaleriffik, Afdeling for Pattedyr og Fugle og Afdeling for Miljø og Råstoffer